

VALGA LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Valga

29. aprill 2016 nr 111

Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Planeerimisseaduse § 74 lg 1 kohaselt on üldplaneeringu eesmärk linna territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine. Üldplaneeringul on suur roll investeringut ja ehitustegevust ettevalmistava detailplaneeringu koostamise või projekteerimise alusena. Üldplaneeringu koostamise protsess on avalik.

Valga Linnavolikogu 25. mai 2007. a määrusega nr 6 kehtestati Valga linna üldplaneering (jõustunud 1. juuni 2007. a). Valga Linnavolikogu 21. märtsi 2014. a otsusega nr 27 kinnitati Valga linna üldplaneeringu ülevaatamise tulemused. Ülevaatamise käigus hinnati Valga linna üldplaneeringu ajakohasust ja sidusust teiste linna arengus oluliste strateegiliste arengudokumentidega. Samuti määrati kindlaks olulisemad probleemid üldplaneeringu elluviimisel, sh detailplaneeringute koostamisel ning püstitati eesmärgid edasiseks ruumiliseks planeerimiseks. Üldplaneeringu ülevaatamise tulemusena jõuti järeldusele, et Valga linna üldplaneering vajab uuendamist. Uue üldplaneeringu koostamisel tuleb arvestada, et võrreldes 2007. a kehtestatud üldplaneeringuga on muutunud majanduslik olukord, vähenenud on linna ja linna lähialade elanike arv ning on suurenenud nõudmised linnakeskkonnale.

Valga linna elanike arv oli kõige suurem 1970-ndate aastate lõpul, kui linlasi oli ligikaudu 18 500. Eesti taasiseseisvumisest alates on linna elanike arv pidevalt langenud. Nüüd elab Valgas ligikaudu 12 000 inimest. Alusetu on eeldada, et tulevikus kasvaks Valga elanikkond tagasi endisele tasemele. Linnaruumi on vaja kohandada praeguste elanike vajadustele.

Valga linn seisab valiku ees, kas kontsentreeruda linnalise keskkonna koondamisele ja linna olemasolevate ressursside (tehniline ja sotsiaalne taristu) optimaalsemale kasutamisele või jätkata seni kehtiva üldplaneeringuga kavandatud kiirele majanduskasvule orienteeritud linnakeskkonna laiendamist. Valikute tegemiseks tuleb hinnata erinevaid arengustsenaariumeid ning nende lähtuvalt seada linna ruumiliseks arenguks uued strateegilised eesmärgid.

Valga Linnavolikogu 3. oktoobri 2014. a otsusega nr 44 algatati Valga linna üldplaneeringu koostamine. 1. juulist 2015. a hakkas kehtima uus planeerimisseadus ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadus. Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõike 1 järgi menetletakse enne nimetatud seaduse jõustumist algatatud planeeringud lõpuni varem kehtinud planeerimisseaduses sätestatud nõuete alusel. Kuna algatatud

Üldplaneering koostatakse Valga linna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramiseks lähimaks aastakümneks ja koostatud dokument saab olema ka linna ehitatud keskkonna toimivuse ja kasutatavuse aluseks ehitusseadustiku¹ mõistes, siis on otstarbekas korraldada üldplaneeringu koostamine alates 1. juulist 2015. a kehtima hakanud planeerimisseaduse järgi ning arvestades selles sätestatud üldplaneeringu ülesandeid. Selleks tuleb algselt üldplaneeringu koostamine uuesti. Samas on otstarbekas toimida ka keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisega, kuna ka keskkonna mõju strateegilise hindamise koostamist reguleerivad sätted hakkasid keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses¹ kehtima alates 1. juulist 2015.

Koostatavast üldplaneeringust peab saama kohalikule omavalitsusele sisukas strateegilise arengu dokument kvaliteetse elu- ja majanduskeskkonna loomiseks ning elanikkonna vähenemise pidurdamiseks. Koostatava Valga linna üldplaneeringu eesmärk on kohandada elanikkonna kahanemise tingimustes Valga linnaruumi kompaktsuseks, kvaliteetseks, hästi funktsioneerivaks ja ökonoomseks elu- ja majanduskeskkonnaks rõhuasetusega kesklinna taaselustamisele, elamufondi kaasajastamisele ning äri- ja tootmisalade taaskasutamisele. Linnaruumi planeerimisel on vaja ka rohkem tähtsustada ettevõtlust ja ettevõtlikke inimesi, arvestada vananeva elanikkonna vajadustega ning suunata linna arengut linna tihendamisele ning koondumisele. Eesmärgiks on ka soodustada ressursi (sh energia) säästvaid lahendusi, eelistades olemasoleva ehitatud keskkonna tihendamist või taaskasutusele võtmist, olemasoleva taristu kasutamist uute hoonestamata alade kasutusele võtmise asemel.

Valga linna üldplaneering koostatakse kogu Valga linna territooriumile arengu põhimõtete kokkuleppimiseks ja ruumilise arengu suundumuste määramiseks. Seejuures peetakse silmas ruumilisi ja funktsionaalseid seoseid ka Valga linnaga.

Üldplaneeringu koostamise raames analüüsitakse erinevaid arengutsenaariume nii rahvastiku trendide kui linna toimimise ja arenguvajaduste osas ning selle baasil kujundatakse linna strateegilised eesmärgid. Üldplaneeringus on oluline määrata ruumi kujundamise põhimõtted, mis säilitaks olemasolevaid väärtusi, lähtuksid elanikkonna vajadustest ning soodustaks (eriti kesklinnas) ruumi avalikku ja mitmekesist kasutust.

Väheneva rahvaarvu ja majandusaktiivsuse puhul tuleb kaaluda planeeringuga seotavate tingimuste ja täiendavate piirangute seadmise vajadust ja iseloomu. Majandustegevust kitsendavate või piiravate põhimõtete seadmine strateegilisel planeerimistasandil võib tagada küll väärtuste säilimise, kuid kahandab oluliselt piirkonna elujõulisust ja atraktiivsust elupaigana. Seetõttu loobutakse koostatavas üldplaneeringus üldjuhul juhtotstarvete (maa-alade valdavate maakasutusfunktsioonide) detailsest ja ühesest määramisest.

Üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringu koostamise juhud ja alad, kus linnaehituslikud aspektid on olulised või esineb kõrgendatud avalik huvi, mõjutades linna toimimist ning ruumi kvaliteeti olulisel määral. Lähtuvalt piirkonna iseloomust ning asukohast linnaruumis määratakse tingimused, mille alusel saab väljastada projekteerimistingimusi, mis omakorda võimaldavad ehitustegevuse lihtsustamist.

Lähtudes planeerimisseaduse § 74 lõikest 4 ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse¹ § 33 lõike 1 punktist 2 tuleb üldplaneeringu koostamisel läbi viia keskkonnamõju strateegiline hindamine. Keskkonnamõju strateegiline hindamine eesmärk on hinnata keskkonnakaalu Valga linna üldplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel, edendades kehtlikku arengut. Samaväärselt oluline on hinnata üldplaneeringuga kaasnevaid võimalikke olulisi mõjusid majanduslikule, sotsiaalsele ja kultuurilisele keskkonnale, aidates kaasa põhjendatud ja tasakaalustatud otsuste langetamisele.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 ja § 22 lõike 1 punkti 31, planeerimisseaduse § 77 lõigete 1 ja 4, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 ja § 35 lõike 2 alusel Valga Linnavolikogu otsustab:

1. Algatada Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamine.
2. Volitada Valga Linnavalitsus täitma planeerimisseaduse § 4 lõikes 2 punktides 2, 3, 4 ja 5 sätestatud planeerimisalase tegevuse korraldaja ülesandeid.
3. Valga linna üldplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Valga Linnavolikogu (Kesk tn 11, Valga linn), koostamise korraldaja on Valga Linnavalitsus (Puiestee tn 8, Valga).
4. Valga linna üldplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise õigusaktiga on võimalik tutvuda alates 5. maist 2016. a Valga linna kodulehel www.valga.ee
5. Tunnistada kehtetuks Valga Linnavolikogu 3. oktoobri 2014. a otsus nr 44 „Valga linna üldplaneeringu algatamine“ ja 3. oktoobri 2014. a otsus nr 45 „Valga linna üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“.
6. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Ivar Unt
esimees

Ärakiirjad:

1. Valga Linnavalitsus
2. Linnavalitsuse linnamajandusamet